

1 CORINTIOS

Pablo Caatiniuhi Corintominaadi.

¹ Uujoho Pablo Jesucristo minisuminaafiti icahi, Moocaani onoobadi, bu nahabo Sostene onoobo icano ² Moocaani iija Corintori iicajaminaadi caatinihi. Jaamo Cristo Jesufeenedi Moocaanita iicacuumo diibediro iicaqui ucuuhuvamo, bu paryi fahigova jiinjeyi Mohaivojibo Jesucristo, bu diito Aivojibo icaabo momoco mihiimaahicamo icano. ³ Jaamo imino sajeebima mihica Moocaani Diosfañodi, bu Aivojibo Jesucristofeenedi icano.

Cristofeenedi Moocaani Imino Omoonino.

⁴ Fahijivaro amihaihallivi Moocaanico imehichi; Cristo Jesufeenedi Moocaani amahaico imino omooninohallivi. ⁵ Miñero Cristofañodi mihicamaño Moocaani amahaico aciuhi mojeebi gajadi fanoova busumijebadi fanoohijico, bu fanoogaajaco icano. ⁶ Oono amahaivi Cristoti jibogo miyaano icano imino agaajacafotobadi. ⁷ Jaamaño amahaiditi jinehejeba cuujivaachutihi Moocaani aacinehejeonoti Mohaivojibo Jesucristo asaajinoco motoomonohachuta. ⁸ Jaabo amahaico imino teemejiibo niinofucuvi. Jaamo imino mihinivatimo mihicahi Mohaivojibo Jesucristo agasejifucu. ⁹ Bañitatibo Moocaani. Jaabo amahaico cuuhvahinihi Illi Jesucristo Mohaivojibojaagodi miicaqui.

Moocaani Ijaminaa Udugaacamaaiuno.

10 Jaanegui jino am#haico neehi; Tañahabomi, Mohaivoj#bo Jesucristo momofeenedi, famooro sabadiro sayomonocoro mihiimaa, bu am#haifeenevi dugaavocasineheje icadino. Jilli iminoro sahigoviro miminifoto sano eesamaajejaagoviro sabadiro miminifoto. 11 Tañahabomi, m#ro am#haiditi uco j#bogomo Cloe onoobo yoto, am#haifeeneviva #bacasi iicanoco. 12 Toonoti jilli am#haico neejirahi: Am#haiva jilli meneehicahi: Saatohova uujoho Pabloobo, meneehicahi. Jaanotivaha bu saatoho uujoho Apoloobo, bu saatoho uujoho Pedroobo, bu jaanoti saatoho uujoho Cristoobo, meneehicahivaha. 13 ¿Nacu Cristo dugaacinihi? ¿Nacu uujoho Pablo am#haihallivi tetecucafutuuhi? ¿Nacu am#hai uujoho Pablo memeri minitcafutuuhi? 14 M#ro uujoho, am#haiti m#hai#noobaco nitihinitihi, ivi id#misiicoro nit#uhi, Crispo onooboco, Gayo onooboco icanoro. Jaaneguiiha toonohallivi uujoho Moocaanico imehi. 15 Jaamo m#hai#nooba: Uujoho Pablo memeri niticafetehinihi, nootimo mihicahi, 16 bu tolliro nit#uhi Estefanoco iijaminaama. Jaanoti saatohobaco gaajacuutahi tahi fine cajaatyocohacho nit#uhi. 17 M#ro uco Cristo nitifiri galluutahi, iimino j#bogocoro j#beguequi uco galluubo. Jaaruno bu sihidi gaaja iijiri j#beguequi icatino jilli Cristo imoholliigavi iguijeveuno sicama#ovi minifototino iicaqui.

Cristo Moocaani Mitya, Gaaja Icano.

18 Jaama#o m#ro Cristo imohohallivi iguijeveuno j#bogo jilli jihovonobadi jeevahi c#jgaifa#o

efeejimedi. Jaanoti ataajajimedi, jino mi#haidi, Moocaani mitya icahi. ¹⁹ Mi#ro Caatinihaamefaño noono:

Finisuji gaajaminaa gaajaco, bu tih#suji gaajaciminaa esicinico, noono.

²⁰ ¿Nacu cuuca icaabo gaajaminaafi? ¿Cuuca icaabo j#bogominaafi? ¿Cuuca nacu icaabo jisumio jenauminaafi? Mi#ro Moocaani jeegavusucuhi jiini#jeminaa gaajaco. ²¹ Imooniqui jiini#jeminaa, Moocaani gaajafeenedi, Moocaanico gaajacihini#tihi. Jaabo Moocaani igaajafeenedi diibedi imineguiiha taajasuubo miyaavogominaaco iimino j#bogofeenedi saatehedi tobogo jihovonobadi iicarunofañodi.

²² Mi#ro judiom# dilluhicahi sihidi ejeevano gaajataco. Bu tolli#ro griegom# jii#je gaajacoro guinehicahi. ²³ Jaarunaaca mi#hai mi#j#beguehicahi Cristo etetecucin#boco. Jaanoco judiom# unucufeguemere ti#mejetasuhicamo. Tolli#ro judiom# iicatimedi jilli jihovono.

²⁴ Jaanoti naha ucuuhuvacinimedi, judiomiti, bu judiom# iicatimedi icano, Cristo Moocaani mitya iicaabo, bu Moocaani gaaja iicaabo icano. ²⁵ Mi#ro Moocaani gaajati iicarunovaha miyaminaa gaajahallinohocivi sihidi jeevahi, bu Moocaani niinova iicaruno miyaminaa sefa janaanici sihidi jeevahi. ²⁶ Eneecau magaaja, tañahabomi, Moocaani ami#haico ucuuhuvaumoti bu mi#dimi jijeogaajaminaaotou. Jaabadi#ro bu mi#dimi aivojima iicamootou miyaamo iyaachimihaiototi. ²⁷ Jaanoti naha Moocaani iciuhi jiini#jeminaadi mi#fomo iicamoco agaajafimoco inucufevesuqui, tolli#ro

bu Moocaani jiiñjeminaadi iniinovafimoco icuhi esefafimoco inucufevesuqui, ²⁸ tolliro bu icuubo jiiñjehallivi jhovono iicanoco, miñifomo iicamoco icano jiiñjehallivi miyaamo iicamoco inucufevesuqui. ²⁹ Jilliti diibo imefeenevi miñhaiñooba: Uujoho aivo sihidi jeevahi, nootimo iicaqui. ³⁰ Miñro Moocaani amñhaico Cristo Jesujaagovi miniiyui, tolliro bu moonuubo Cristo miñhai gaaja iicaaboco. Diibofañodi Moocaanima sajeebñ miicaqui, mataajacuumoro diibediro miicaqui. ³¹ Jaanegui Caatinñhaamefaño onobadi: Difico iidimuuruubo; Aivojñbocoro diimo.

2

Cristo Etetecucinñboco Mijñbogono.

¹ Tañahabomi, miñro Moocaaniti jñbeguequi amñhaijaago eeguejeusumi iimino ihiimaajinoma, bu gaaja iimaama icano fuutihi. ² Jilliro amñhaifeenevi jinejebaco gaajatñbobadi minifutuuhi idñbocoro Jesucristoco jaani etetecucinñboco gaajauhi. ³ Jaabo uujoho amñhaifeenevi niinovano icauhi. ¿Milli fine diitoco jñbegueji? nooboro sihidi iguiiboro veveveve. ⁴ Jaabadiro bu tahiimaa, tojñbogo icano miyaminaa gaajasuri icautino. Jilliro Moocaani Gajjari, mityari icano ifusuhinihi. ⁵ Jilliti amñhai miyaavogo miyaminaa gaajafañodiro icatino Moocaani mityafañodiro iicaqui.

Moocaani Gajjafenedi Magaajacino.

⁶ Jaarunofaño mihiimaahi gaajaco miyaavogofaño ujusicuumofeenevi. Jaaruno

jijeo gaajari icatino, bu jidihiyeo aivojito iimitimo gaaja goovano ifinifineri icatino. ⁷ Jilli Moocaani gaajaco mihiimaahi agaajaratino itihinoco toovonono icano gaajaco. Jaanoco Moocaani siicijetiro ficucuuhi mihai taajasuco. ⁸ Jaanoco cajaatyoba saatohoti jijeo aivojito gaajacutihi. Miho igaajaciuruva tetecujitirumo niquejeo imi Aivojiboco. ⁹ Jilliro jilli, Caatinihaamefaño onoobadi:

Miyaminaa aatyimeutinehejeque, bu uguubutinehejeque, bu miyaminaa jeebifaño ijicafetehinitinoco icano, Moocaani imibachucuuhi diiboco agaijimeguiiha, noonoro.

¹⁰ Jaarunoco Moocaani mihaico gaajasuhi Igaijafenedi. Miho Igaija paryi fanoocoro gaajahi, bu Moocaani jeebi faicuvahi iicarunoco.

¹¹ ¿Nacu, cajaanii gaajahi sifi esamaajeque? Idiiboro igaija diibofaño iicaabo gaajahi. Jaabadiro buunaji mijoho gaajatihii Moocaani esamaajeque, idiiboro diibo Gaija gaajahi.

¹² Jaabadi mihai magaayicihinitihii jiniyeo gaijaco, idiiboro Moocaniti asaano Gaijaco magaayicihinihi, toonoti magaajaqui Moocaani mihaico iimihuseri aachininoco.

¹³ Jaanehejeque mihai mihiimaahi Moocaani Gaija mihaico jibogobadi. Jaano mihai gaajariro magaajanoco icatino. Jilli mijibeguehi Moocaani jibogoco miyaavogominaaco.

¹⁴ Jaanoti Moocaani Gaijama achahaabo gaayicitihii Moocaani Gaijaonehejeque, diibedi jilli jihovonobadi icano, agaajatimaño. Jaanoco Moocaani Gaijariro magaajacitahi miyaano

iicanoco. ¹⁵ Jaanoti naha Moocaani Gaijama iicaabo paryi fanoovaaco agaajaaboro dugaacuhi. Jaabo imitico, miijoho neejitirahi. ¹⁶ Miïro Caatinihaamefaño noono: ¿Nacu, miijoho gaajaciuhi Moocaani esamaajeque? ¿Nacu, Moocaanico miijoho conooco jibeguejirahi? Jaanoti naha miïhai Cristo esamaajema mihicahi.

3

Moocaani Amusuminaa.

¹ Jaamaño tañahabomi, uujoho amihaima Moocaani Gaijama iicamoma mihicanicibadi iimaatïhi, jilli Moocaani Gaijama achahamoma mihicanicibadi iimaahi, Cristojaagodi seemehiica iicamoma mihicanicibadi iimaahi. ² Amihaico itihitincoro jibeguehinihi oono seemeneque machuco acitimoro mifañocoro ihisunicibadi. Itihitincoro jibeguehinihi magaayiciujitiruneguiiha, bu jisumihiica magaayicitïhiica icano. ³ Jilli amihaihiica ticovomiyaminaarehiica. Miïro amihaiifeeneri icanehejehiica siinohalliti sitaaco mijiiheveneheje, ibacasineheje, dugaacamaajeneheje icano. Jilli ticovomiyaminaarehiica mihicahi. Jaamaño paryi miyaminaa omoonnicibadiro momoonihicahi. ⁴ Miïro saafi: Uujoho naha miyaano Pabloobo, meneehicahi. Jaanoti bu saafi: Uujoho naha Apoloobo, meneehicahi. Jilli meneehicamaño ticovomiyaminaarehiica mihicahi.

⁵ ¿Nacu miijoho Pablo? ¿Nacu miijoho Apolo? Jilli miïhai Moocaani amusuminaa toonofenedi amihai mimiyaaveguehinino. Jaano toonoco

meheetavehi moticovohocivi miihaico Aivojiiho aacidineheje. ⁶ Miiro uujoho basuui. Jaanoco Apolo maaisuui. Jaanoco Moocaani jusisui. ⁷ Jaamaño abasuubo sihidi ejeevano icatino, bu amaaisuubo sihidi ejeevano icatino. Jaanoti naha Moocaani fanooco omooniiho toohoco ujusiuubo. ⁸ Miiro jaamaño abasuubo, amaaisuubo icano sabadiro jeevahi. Jaarunaaca ijeevadisahaje idudicamaajedino ijaadaco Moocaaniti gaayiciji. ⁹ Miiro miihai Moocaani nahaboniminaa. Jaanoti amiihai Moocaani dudicamaaje faguibadi mihicahi. Jaanoti bu tolliro Moocaani iijaco eheetavojabadi mihicahi.

¹⁰ Jaamaño Moocaani imihuseti uco aacidino, uujoho aivo iijano eetavoco agaajaabobadi ihmahacinoco kuhufono basui. Jaanohallivi sita ifajaaco majaanijihachiji imino esicinimoro majaanii. ¹¹ Miiro siino sita ihmahaciti ficuucujitirahi ihmahaci Jesucristo iicacuumaño. ¹² Jaanoti diibo iicacuunohallivi saatoho orori, nihibajeneri, sihidi ijaadama icano guisiyineri icano iijaco eetavoobo. Jaanoti saatoho imohoneri, jaaineri, jihunerii icano ajaanihachiji eheetavodiiho dudicamaaje gaajacafeteji foovono, ufucu dugaacufucusumi; miiro ciijigairi nisucafetejino. Jaadi gaajacafetejino naa cajaanii miyaanoco eheetavuunoco. ¹⁴ Jaanoti cajaanii dudicamaajehacho Moocaani nisufaño afatyooobo ijaadaco gaayiciji. ¹⁵ Jaanoti cajaaninocohacho finisujino diibo dudicamaaje gañicafeteji. Jaarunofaño diiboro taajaji oono ciijigai iijaco ijigasunoti ataajanibadi.

¹⁶ ¿Nacu magaaajatihi amiihai Moocaani iija

mihicanoco? ¿Bu Moocaani Gaija amiihaifaño iicanoco? ¹⁷ Jaanoti bu cajaanihacho Moocaani iijaco ifinisuboco, bu Moocaani diiboco finisuji. Miiro amiihai Moocaani iija. Jaaja mihinivatija.

¹⁸ Jaanegui cajaanii amiihai ifico jilli mabañisudino. Cajaanihacho amiihaifañoti: Jidihivi uujoho gaajaminaafi, monoobo gaajatiibobadi miminifoto. Jaabo miya gaajaminaafiti minifetehe. ¹⁹ Miiro jijeo gaaja Moocaanidi jilli jihovono. Miiro Caatinihaamefaño noocinino: Moocaani gañisuhi agaajamoco abañificamañovi, noonoro. ²⁰ Tolliro bu noono: Aivojii bo gaajahi gaajaminaa esamaaje jilli sicamaño iicanoco, onoono. ²¹ Jaanegui miihaiñooba miyaminaafi jii begueri amiihai ifico mitya mitya momoonidino. Miiro paryi sabadiro amiihaiñeheje. ²² Miiro uujoho Pablo icaruubo, Apolo icaruubo, Pedro icaruubo icano amiihaico mii beguequi fanooro Moocaani amiihaico aacino jii ni jehallivi mihicanohachuta, jisumi iicaneheje, bu ufucu iicajineheje icano paryi amiihaiguiha. Tolliro gui jefefenedi Moocaanijaago miihifetejineguiha icano. ²³ Jaanoti amiihai Cristota, bu Cristo Moocaanitahe icano.

4

Minisuminaa Dudicamaaje.

¹ Jaaneguiha amiihai miihaico Cristo jeecivominaati mehesicini, bu Moocaani jii begueji itihino jii bogominaati icano. ² Jaamo paryi diito toono tajjibama iicamo imino omoonifimoti

mihica. ³ Jaanoti naha uudi milli icatino miyaminaa tahimiti unuuruno, bu miyaminaa aivoji icagavi tahimitico unuuruno icano, bu uuro tahimitico neejitirahi. ⁴ Jinejeti uujoho tahesamaaje imitino icatirahi. Jaaruno toonoti uujoho imitusucafototih. Jaanoti naha idiboro Aivojibo Moocaani uco tahimitico neejirahi. ⁵ Jaanogui amihaiico neehi: Imegaviro sifi imitico, meneedino Aivojibo Jesu asaatinohachuta. Jaabo diibo jari foovocaruji, bu tolliro civoguiino toovono iicarunehejeque. Bu tolliro jaabo jibeguejiibo miyaminaa jeebino eesamaaihehejeque. Jaadi naha jari iticovoocivi Moocaaniti gaayicijimo diitoco acahacisunoco.

⁶ Tañahabomi, jilli amihaiico neehi amihai imiguiha Apoloti, uuti icano, jaamo magaajahi. Jaanoco misiti magaaja. Jaamoro oono Caatinhaamefaño onoono janaanivivi esamaaicuutimo mihicahi. Jaamo saafiditi mitya mitya mihicamoro sifico tihisutimo mihica. ⁷ ¿Nacu mijoho ico miyaaboti ficuuhi? ¿Nacu cono ima chahahi agaayicitino? Jaano bu agaayicunoco, ¿collihi sifiti agaayicitibobadi: Aivo uujoho mityahi, neehi?

⁸ Miïro paryicino toonoma mihicacuuhi. Miïro sihidi mubusumijevacuuhi. Mihai aivo aivojitorucu, monoomoro mihaico uufocovi miminiyuhi. Jaanova miyaano mahaivojivejirahi, mihai amihaima bu sano mahaivojivequi. ⁹ Miïro jilli tahesicini neehi: Moocaani mihai minisuminaaco famooguiinoviro ficuuhi iguijeniguucuumoco iicanicibadi. Miïro mihaico miyaminaa

iimogotimoro ajabafinovi mihifutucuuhi, Moocaani toomominaa ihatyimequi, miyaminaa ihatyimequi icano. ¹⁰ Miihaico naha jihovotobadi esiciniumo Cristohalliti. Jaanoti naha amiihaico Cristoti: Aivo gaajafimo, neehicamo. Miihai miniinovafihii. Jaanoti amiihai mequehecufihii. Amiihaico: Miyaamo, noomo. Jaanoti miihaico jilli: Mihifomo, noomo. ¹¹ Jisumihachuta ajebanoco jaabicimoro mihicahi, adufirari mihicahi, gaachehuma machahahi, magan#cicafetehi, moojanoma machahahi, ¹² miniinovatehicahi, muhuseneri mududicamaaimo. Miihaico iminootino noomo. Jaarumoco imineeriro meneehi. Miihaico idaasuno omooninehejeque majaabicihicahi. ¹³ Miihaiti aivonoono neehicamo. Jaarumoco sicuno mihiimusuhicahi. Jiinije beevabadi miihaico moonihicamo beemeubadi jisumihachuta mihicahi.

¹⁴ Jino amiihaico nucufevesuqui jilli caatinitihii. Jilli amiihaico fajiniqui agaijimo taseemeque icabadi. ¹⁵ Miiro diez mildimo amiihai jibogominaa Cristoti amiihaico ijibogomo icarunaaca, diito amiihai caanimibadi icatihii. Miiro uuro amiihaico seemevahinihi Cristo Jesufa#odi iimino jibogofeenedi. ¹⁶ Jaanegui amiihaico neehi: Uujoho jino iicabadiro mihica.

¹⁷ Tooneguuiharo bu amiihaijaago Timoteoco galluuhi taseemenebadi agaijibo Aivoj#bofa#odi imino iicaabo. Jaabo diibo amiihaico imino esaayuji Cristofa#odi uujoho omooninoco, fahigova iicajahaje Moocaani iijanofa#o jibogooboro efeehicabadi. ¹⁸ Saatohovaha amiihaiti mitya mitya icahicahi uujoho

am#haijaago ufucuro ufuucujit#v#badi.
 19 Jaanegui am#haijaago goovajino ofoono
 Aivoj#bo iimogohachiiji. Jaadi jari gaajaji
 diito mitya mitya iicahicamo ihiimaarunoco,
 omoonit#noco icano. 20 Mi#ro Moocaani aivoji
 jilli ticovo iimaa icatino, mityaono. 21 Jaanegui
 ¿jinejeque mihimeguehi? ¿Am#haijaa feeji imeima,
 nacu gaijima, s#cu ifi gaijama?

5

Ajevati Onoono.

1 Miyaano am#haifeenev#va ajeva iicano
 guubuvusuhicahi. Jaano toono ajevaco ajashuno
 muguubusudino Moocaanico agaajat#mofeenevi.
 Mi#ro saafivaha caanimi taabam#ma icahi.
 2 Jaamo am#hai mitya mitya mihicahicahi. Jilli
 toonoti munucufevemere idaasuno mihicatano.
 Tolli omoon#boco am#haifeeneti buh#gov#
 magañ#i. 3 Mi#ro uujoho, tafi sih#go icarunaaca
 tajeeb# am#haifeeneri icahi. Jaama#o: Tolli
 iicaabo imitico, nuucuuhi am#haifeeneri
 iicaabobadi. 4 Mohaivoj#bo Jesucristo
 momofañodi am#hai mihigaic#nimoma sano
 tajeeb# icahi, bu tolli#ro Mohaivoj#bo Jesucristo
 imityama am#haima icaji icano. 5 Jaabo diibo
 iimit#boco Satanasco mahaci ifi iimogonoco
 ifin#suqui omoon#ruubo, idaasuno iicaneguiiha
 doj#cuviro Moocaanijaago asaaboro ufucu
 Mohaivoj#bo Jesu asaajifucu iicasumi ijeeb#
 itaajaqui.

6 Aivo imitino toono momoon#noti
 mitya mitya mihicano. ¿Nacu magaaajatihi
 ajashuruno levaduraguiji pary# ifaasihifa#o

acaisecafetefinoco. ⁷ Jaanegui toono eedelevaduraguiijico magañinibadi toonoco amihaifeenetimagañi. Jaamo boosihi toguiijima achahashibadi mihicahi, toono amihai mihicabadi. Mirosiicijeminaa oveja seemeneque gaicaaujibuumo Pascua jibaimo iicajisumi. Jaanoti jisumi Cristo Jesuco guijeniumo safooro mihai imitihallivi. ⁸ Jaanegui masi Pascua jibaimoco meheetavequi tohimitico magañimoro, oono eedelevaduraguiijiiimitiguiijico mihicanibadi. Jaamoro ivi toguiijima achahano maahuneriro meheetavequi abañitino jeebiri, miyaaneri icano.

⁹ Mirosi amihaiico juufaiji acaatinuhaamefañodi nuucuuhi: Aajevafimoma magataavedino, nooboro. ¹⁰ Jaaruno tolli onoobo paryi jinijehalliri iicamo aajevafimoti, ifiguiiharo fanoovaaco imeguefimoti, bu ananivafimoti, oono bu tolliro ijinitaco ejeecivefimoti icano nootihai. Mirosi tolli diitoma iimaatimo mihicaruva toojiinijeti siijiinijevi mefeejirahi. ¹¹ Jaanoti cajaanihacho: Miyaavogominaafi uujoho, unuuruubo ajevaco imoyicibo, ifiguiiharo fanoovaaco imeguifiibo, ijinitaco ejeecivefiibo, sicamañoooco jibocasifiibo, bu iguriicavefiibo, bu ananigaifiibo icano, icaaboma magataavedino eneejirunoco, jilli neehi. Tolli iicaaboma ajashuno safooba mamachudino. ¹²⁻¹³ Milliti bu uujoho imiyaavogotimo: Imitico, neejirahi? Idiboro Moocaani diito: Imitico, neeji. Jaanoti naha amihai miyaavogominaa mihicacuumo: Imitico, meneejirahi. Jaaneguiiha diibo iimitiboco

am#haifeeneti buhi magañi.

6

Dugaacuminaa Imefeenevi Dinahaboco Satyedino.

¹ Am#haiti saatoho am#hai nahaboma imitino mihicasumi toonoco mihimibachuqui miyaavogominaajaagovi footimoro, ¿collihi miyaavogominaa iicatimo dugaacuminaajaagovi mofoonichi? ² ¿Nacu am#hai magaatihimi miyaavogominaa jinijeminaaco udugaacujinoco? Jaano bu jinije am#hairi udugaacufetejino icanaaca, ¿collihi toono sihidi ejeevatinoco am#haifeeneviro mihimibachutihimi? ³ ¿Nacu magaatihimi Moocaani toomominaaco m#hai mudugaacujinoco? Jaano bu icanaaca? ¿Milliti jijeonoco dugaacutimo mihicajirahi? ⁴ Jaamo bu am#hai jijeonehejehalliti m#bacasinoma mihicamo bu, ¿collihi jaamo miyaavogominaa iicatimojaagovi tonehejeque mihimibachuqui mefeehicahi? ⁵ Jino am#haico nucufesuqui neehi: ¿Nacu am#haifeenevi gaajaminaafi saafiiba chahahi inahabomifeenevi udugaacujiruubo? ⁶ Jaano icanaaca, ¿collihi masatyehicahi am#hai nahabomico miyaavogominaa iicatimo dugaacuminaa imefeenevi?

⁷ Am#haifeenevi #bacasima mihicamaño aivo imitino mihicacuhi. ¿Collihi jilli tolli icarunoco majaabicitihimi? Jaafa jilli am#haico nanimo. ⁸ Jaarunaa am#hai sahigotiro imitino momoonihicahi, mananihicahi am#hai nahabomicro.

9 ¿Nacu amiihai magaatathi iimifitimo Moocaani aivojico agaayicijitinoco? Amiihai ifico mabañisudino, ajevaminaa, jihovo caanimico ejeecivefimo, sifigoma iicafifimo, bu sano gaifimimaryo iicafimo, 10 ananivafifimo, fanoovaaco iiguuiharo iimoyicififimo, bu iguiriicavefifimo, bu sitaaco imitino eneeffifimo, bu sitaaco imitino omoonififimo icano Moocaani aivojifaño feejitithi. 11 Jilli icauno amiihaiti iticoni saatoho. Jaarumo jisumi imibachucafutucuhi, Moocaanidiro iicacuqui diiboma sajeebii icacuumo Aivojiiho Jesu momofeenedi, bu Moocaani Gaijafeenedi icano.

Mofico Moocaanidiro Mificuno.

12 Paryi fanoovaaco uujoho moonijirahi. Jaarunaa paryi fanoovaro tamiyaavogoco uco amusutino. Uujoho paryi fanoovaaco moonijirahi. Jaarunoti conooba uco guinonijitithi. 13 Miyaanoco noonicimo: Machuta miino jeebii guuiha, mojeebii machutaguiha icano. Jaarunohocico sabadiro Moocaani finisuji. Jaanoti mofi ajevaguiha icatithi Aivojiiho Cristoguiharo icano. Jaabadiro bu diibo mofiguiha iicaabo. 14 Jaabo Moocaani Cristoco siino ubuheetesubadiro bu mihaico imityari tolliro buheetesujiibo.

15 ¿Nacu amiihai magaatathi amiihai ifino Cristo ifioneheje iicanoco? ¿Nacu Cristo ifiti iciciboro ajevaminaago ifiivi ficuji? Cha, tolli icatino. 16 ¿Nacu bu amiihai magaatathi ajevaminaagoma icicasiibo diigoma saafi ifibadiro iminifetefinoco? Jaano toono imiti

ifi. Miiro Caatinahaame neehi: Famisiciro sahcucuruucuji, noonoro. ¹⁷ Jaabadiro Aivoj#bojaa iminifotoobo sagaijarucuji diiboma.

¹⁸ Jaanegui ajevati magaa. Paryi oono cohimitihacho iicanoco miyaminaafi moonifhi mofifañodi iicatinoco. Jaanoti ajevaco omoon#bo ificoro imitino moonihi. ¹⁹ ¿Nacu magaaajatihi am#hai ifino Moocaani Gaija iijano iicanoco? Jaabo am#haifaño iicaabo, Moocaani am#haico aac#bo. Jaamo am#hai, am#hai ifi abajatoro mihicatihi. ²⁰ Miiro am#haico ajashutino jaadari Cristo gujeveri Moocaani jaaducuuhi. Jaanegui Moocaanico am#hai ifiri macahacisu.*

7

Taabavaditi Onoono.

¹ Jaanoti oono uco aamefaño meneehininediti am#haico neehi: Aivo imijiruno gaifi gaigooco dud#cit#bo iicano. ² Jaarunofaño ajevahaño iicamaño am#hai ticovohocivi am#hai taabamima mihica. Jaabadiro bu gaigoomi am#hai ticovohocivi am#hai tajemima mihica. ³ Am#hai tajemi am#haico iimugusumi imino: Jii, monoo. Jaabadiro bu am#hai taabami am#haico iimugusumi imino: Jii, monoo. ⁴ Miiro mogai ifi abajagoro icatihi, id#boro aiji abajaabo. Jaabadiro bu aiji ifi abajaaboro icatihi, id#goro mogai abajago. ⁵ Jaanegui: Chahano, meneedino mihimogocasisumi ivi id#sumiro famisiciro sabadiro mihiimaacasimisiro: Jilli ticovono

* **6:20** Sahaamefaño janaanici jilli ficuumo: Moocaanico am#hai ifiri, am#hai gaijari icano macahacisu. Jaano toonoci fanoociro Moocaaninohoci, onoonoco.

miicaqui Moocaanima mihiimaanohachuta, munuusumi ivi ticovono mihicaji. Jaanobuunati siino dojicuviro mihicacasi iji Satanas onoo bo amiihaico abañineri sitama imitico momoonidino.

⁶ Jilli, jilli amiihaico uujoho neehi, tajiiba icatino.

⁷ Aivo imeguejirahi famooro gaifimi jino uujoho iicabadi iicanoco. Jaarunofaño iticovoocivi Moocaani aacihinibadi icamo. Saatohoco siibadi, bu saatohoco siibadi icano.

⁸ Jaanegui neehi: Ataabavatimehejeque, fibaijigomiihaico icano imicanijiru aivo jino uujoho uuro iicabadiro mihicano. ⁹ Jaanoti saatoho ticovono mihicajitiruumo siino matajeva. Jilli imicanijiru siino atajevacuuno mihicano, majaabicijitiruneri idaasuno mihicatiqui.

¹⁰ Jaanoti bu mogaimima iicacuumoco tajiibahi. Jaaruno uujoho icatino Aivojii bo tajiibahi, mogai aijico jeevesutigo iicaqui. ¹¹ Jaanoti mejeevesuhachijii siino tajevacuutino mihica. Jaanoti jilliro siino ditajema dojicuviro dimijivo. Jaabadiro aijimi mogaimico mejeevesudino.

¹² Jaanoti bu jino uujoho onoono, Aivojii bo onoono icatino: Miyaavogominaati saafi taaba miyaavogominaago icatirugo diiboma imino iicagogoco mejeevesudino.

¹³ Jaabadiro bu saafigo miyaavogominaago taje miyaavogominaafi icatiruubo diigoma imino iicagohachijii mejeevesudino. ¹⁴ Miuro aiji imiyaavogotiruubo mogaifañodi Moocaanidi imicubobadi icahi. Jaabadiro bu imiyaavogotigo gaigo aijifañodi Moocaanidi imicugobadi icahi. Jaanoti tolli mihicaova amiihai seeme imifijitirahi

imiyaavogotimo seemebadi icajirahi. Jaanoti saafi imiyaavogomaño toseeheje Moocaanidiro icacuui. ¹⁵ Jaanoti oono imiyaaveguehicitimo ejeevesugohachiji, jaafa jeevesumo. Jiliti tolli iicaabo ejeevesugo, bu tolli iicago ejeevesuubo icano sajeeb# icacuui. M#ro Moocaani m#haico sajeeb#guiiharo cuuhuvauhi. ¹⁶ ¿Nacu fine #joho gaigo ditajeque miyaavugusujirahi itaajaqui? Jaabadiro bu, ¿#joho gaifi diitaabaco fine miyaavugusujirahi itaajaqui?

¹⁷ Oono am#hai ticovohocivi am#haico Aivoj#bo aac#uno iicabadi, bu Moocaani am#haico ucuuhuvausumi mihicaubadiro icano mihica. Jilli taj#bahi pary#cino Moocaani iijanofaño. ¹⁸ Saatoho mucuuhuvacafutuui am#hai meehe quiticinimo mihicamo, tobadiro quiticinimo mihica. Jaabadiro bu saatoho quiticiratimo mihicamo mucuuhuvacafutuui tobadiro quiticiratimo mihica. ¹⁹ Miquiticinino sihidi jeevatihi. Jaabadiro bu miquiticiratino sihidi jeevatihi. Id#noro Moocaani taj#baco meheeta-vano naha sihidi jeevahi. ²⁰ Jaanegui famoovaro mucuuhuvacafutusumi mihicaubadiro mihica. ²¹ ¿Sifi #jovono diicaabo cuuhuvacafutuui? Jaarunoco deesicinidino. Jaanoti bu toonoti ataajajino iicahachiji, tolli mooni. ²² M#ro sifi #jovono iicauboco ucuuhuvaubo jisumi Aivoj#bo ataajasucuuborucu. Jaabo jilli sajeeb# diiboco jeecivucuji. Jaabadiro bu sajeeb# iicauboco ucuuhuvaubo jisumi Cristo #jovonurucu. ²³ M#ro ajashutino jaadari Cristo gujeveri majaaducafutuui. Jaanegui miyam#naa #jovototi am#hai ifico

meheetavedino. ²⁴ Jaanegui tañahabomi, oono amiihai mucuuhuvacafutusumi mihicaubadiro, bu jisumi Moocaanima mihica.

²⁵ Jaanoti ivi bagocajamihallivi Aivojii bo tajii bama chahahi. Jaarunaa jino eesicininoco neehi, uco Aivojii bo idasugonofeenedi imihuseebe iicamaño, jilli amiihaico neehi:

²⁶ Uudi imino gaifi oono iicabadiro iicano jisumihije jino idasuno mihicaneheje iicamaño.

²⁷ Gaigooma idiicacuubo, diigoti dugaavedino. Gaigooma achahaabo, ataabavanoco diimeguedino. ²⁸ Jaaruubo bu ataabavahachiiji, imitico diicijitihhi. Jaabadiro bu bagocaja atajevago imitico icitihhi. Jaarumo idasuno icaji. Jaanoco jeedi uujoho amiihaiti buhigovi miniiyujirahi.

²⁹ Tañahabomi, jilli uujoho eneejiruno: Jiije-hallivi guenene mihicajitihhi. Jaanegui amiihai taabamima mihicamo mataabavatimobadi mihica. ³⁰ Jaanoti bu mataamo mataatimobadi mihica, bu imono mihicamo imono mihicatimobadi mihica. Jaanoti bu manaajeme siinoma mihicatimobadi mihica. ³¹ Jaanoti bu jijeonehejeque anaajeme tooneri mutuvavotimobadi mihica. Miiro jijeononeheje jilli ihifuvusuro icaruno finifihhi.

³² Uujoho imogotihhi sineheje esamaajeri mihicanoco. Ataabavatii bo Aivojii bo Cristo nehejeque imino teemehe, Aivojii boco imo imo imooniqui.

³³ Jaanoti ataabavacuubo jiiijeonehejejaagoviro icahi mogaico imo imo imooniqui. ³⁴ Jaabadiro bu atajevacuugoti atajevatimo siibadiro diitoti icahi. Atajevatigo Aivojii bo nehejeque imino moonihhi; ijeebii, ifi icano imino Moocaanidiro

iicaqui. Jaanoti bu atajevacuugo jiinijeonocoro imino moonifihi aijico imo imo imooniqui.

³⁵ Jaanoco jilli neehi amihaidi iimiQUI, amihai imega jegaiteereque ficuuqui icatino, jilli iminoro miicaqui neehi. Jaamo Aivojiboco miyaano fanoovari jeecivomoro mihicahi.

³⁶ Ivi jaanoti saatehedi ille bagocaja ujusicugo, tajevatigo iicano imitihachiji, matajeni. Matajenino imiti icatino. ³⁷ Jaanoti ijeebifañodi quehecuno eesicinibo: Jinejete ucuujivaachutibo ifi, onobadiro iicaabo ijeebifañodi ille bagocajaco imino ificugoobo aivo imino moonihi. ³⁸ Jaanoti bu atajenibo imino moonihi. Jaanoti bu atajenibo aivo sihimi moonihi.

³⁹ Gaigo atajevacuugo tajibari aijimaryo icaji diibo iicanohachuta. Jaanoti aiji iguijevehachiji, toonoti taajacuugo. Jaadi iimogooboco tajevajirugo ivi miyaavogominaafi iicaabocoro. ⁴⁰ Jaanoti ivi uudi, aivo imijiruno iinoro iicano. Miuro uujoho tafico esicinihi, tolliro bu fine Moocaani Gaijama iicanoco.

8

Jihovocaanimico Ejeecivono.

(Rm 14.1-23)

¹ Jaanoti ivi jisumi jihovo caanimico ejeecivehicanoti amihaiico neehi: Miyaano famoovaro aivo toonoco magaajacuuhi. Jaaruno togaaja mihaiico moficoro mitya mitya momooninoviuro jusisuhi. Jaanoti naha saatohoto magaijimo diito miyaavogoco mujusisuhi.

² Jaanoti bu saatoho: Uujoho aivo gaajahi,

unuurumo miya gaajaquehiica gaajatimo.
³ Jaanoti saatoho Moocaanico agaijiboco, bu Moocaani diiboco gaayichi.

⁴ Jaabadi ijinitaco machutari ejeecivucuunoco mamachunoti neehi: Miyaano ijinita jinijehallivi sihidi jeevatihivi idiboro saafiro Moocaani.
⁵ Jaarunaa niquejefano, bu jinijehallivi icano bu sihidi jaatyosmi onoomo icahi, tolli eneehicamedi icamo sihidi diosmi onoomo, bu sihidi aivojito onoomo icano. ⁶ Jaanoti naha mihaidi icaabo saafiro Dios Moocaani. Jaabo Moocaani paryi fanoovaaco eetavuuhi. Jaabeguiiha mihai mihicahi. Tolliro bu icaabo saafiro Aivojibo, Jesucristo, diibofeedi paryi fanoova icahi, bu mihai mihicahi icano.

⁷ Jaaruno jinoooco paryi famoovaro gaajatihivi. Jaanoti saatoho ijinitaco ejeecivejibuumano, ijinitaco ejeecivucuunoco amachusumi, ihesamaaje iniinovamano, toonoti ijeebico mimihininibadi esicinimo. ⁸ Miuro mamachunoti Moocaani minoco gaayicitihi. Miuro mamachunoti mojeebii imitejitihivi, bu mihivivatejitihivi icano. ⁹ Jaarunoco mehesicini, amihai siibadi esicinitimo mamachunofanodi, sifi imiyaavogo iniinovaaboco imitifano maganisudino. ¹⁰ Eneecau bu amihaiico neequi: Ijoho tonehejeque agaajacuubo ijinitaco ejeecivehicamañovi acasivooboro amachuuboco, saafi miyaavogominaafi miyaadi imiyaavogo equehecutibo aatyimeebere, bu machujiruubo ijinitaco ejeecivucuunoco. ¹¹ Jaamano jilliti ijoho agaajacuubo saafi dinahabo imiyaavogo equehecutiboco mitasujirahi diibohallivi, bu

tolliro Cristo iguijevecuuboco. ¹² Jaamaño jilliti amihai nahabomi miyaavogo iniinovamo jeebico mimitasumaño amihairyo Cristoco imitino momoonihicahi. ¹³ Jaaneguiiha uduunofaño di tañahaboco imitifano igañisujiruva uujoho ufucuro asimico duujitih.

9

Minisuminaafi Dudicamaaje.

(Ga 1.11-2.10)

¹ Miro uujoho sifi jiovono icatih, uujoho minisuminaafi. Uujoho Aivojibo Jesuco atyimehinicuuhi. Jaamo amihai Aivojibedi ududicamaañofaño mihicamo. ² Saatehedi uujoho minisuminaafi icatih. Jaanoti naha amihaidi uujoho minisuminaafi. Amihai Aivojiboco magaayicimaño uujoho miyaano minisuminaafi iicanoco magajasuhi.

³ Jilli uujoho neehi imitino uuditi eneehicamoco: ⁴ Miro famoovadiro imino. Jaanoco misi paryi magaayicih machuqui aacinoco, aduqui aacinoco icano. ⁵ Tolliro bu imuguruva imijiruno miyaavogominaagoco ataabavano uuma ihiguequi. Tolliro bu Bernabe ihiciruva diiboma ihiguequi, oono saatoho minisuminaa iicabadi, oono bu Aivojibo Jesu nahabomi iicabadi, bu oono Pedro iicabadi icano. ⁶ Jaanegui fine amihai mehesicinhi idimisiro misi Bernabe, uujoho icano dudicamaajeque jeevesutimisiro, bu jibegueriro mihicanoco. ⁷ ¿Nacu cajaani amocasiminaafiti iicaabo iinoro inehejeque naajenicih? Jaabadiro bu, ¿cajaani nacu baacuco abasuubo inoovati guenetibo

icanicìhi? Jaabadiro bu, ¿cajaanì nacu ihovejamìco imifañoco amaamìbo toonotì adutìbo icanicìhi?

⁸ Jillì onoonoco miyaminaaro onoono noomoro mehesicinidino. Mìro bu tajìbafaño tolliro noono.

⁹ Moise tajìbahaame jillì neehi: Buey itrìgohallidì ìgoneri jehetìbo. Jaabo iijìco siyaacudino. Jaafa machuubo ududìcamaamaño, noonoro. Jaaruno jillì bueymìcoro agaijìumaño nuutìbo.

¹⁰ Mìhaiditì unuunoco jillì nuubo. Mìhai imiguiha totajìbaco eetavuubo. Mìro jìinìjeque acaajaabo, bu itoogaiñoco ejehetìbo icano ufucu inoovataco ìcìjinoco esicìnìboroo moonìfihi.

¹¹ Jaaneguiha amìhaifeenevì Moocaani dudìcamaajeque meheetavomo. ¿Mìllì bu jaamo busumìjeque gaayìcìtìmo mihicajirahi?

¹² Buhìcaga sita icarumo amìhaitì ijaadaco gaayìchìcahi. Jaanegui imi mìhai.

Jaarumo mìhai toonoco midillutìhi. Jillìro paryì jaabìcmoro mihìcahìcahi Cristo iijì jìbbogoco jeevesutìmo miìcaqui.

¹³ Mìro amìhairyo magaajahi temploja jeevìvominaa tooja jeevìvo sefari iìcafinoco. Jillì eneejìrunoco jillì neehi: Tooja jeevìvo asimìco agaìcaaumoro ejeevìvìfìmo toonotì duufìhi.

¹⁴ Jaabadiro bu Aivojìbo nuuhi: Cristo jìbbogoco ijìbbogomo Moocaanico ajaaduno sefari iìcaqui.

¹⁵ Jaarunoco uujoho safooba dillutìhi, bu jillì nooboro caatìnitìhi uco siìnotì mahacìqui. Imeguehi aivo mìhaiñooba uuti: Mìhaico dilluhìcaabo, nootìmaacaro iguijevenequè.

¹⁶ Uujoho Cristo jìbbogoco ijìbbogonotì tafìco sihìdì mityano esicìnitìhi. Mìro toono dudìcamaajeque Moocaani uco tajìbauhi.

Jaamaño idaasucanijiru uudi toonoco j#bogat#bo icaruva. ¹⁷ Jaamaño jilli uuro iimogoboro toonoco mooniruva ijaadaco gaay#cijirahi. Jaanoti taj#bari omoonimaño jino toono tadyudicamaaje Moocaani uco ataj#bauno. ¹⁸ ¿Cono nacu ijaadaco uujoho agaay#cino? Ijaada uudi Cristo j#bogoco j#bogono sitaaco toono jaada busumijeque dillut#bo iicano.

¹⁹ M#ro uujoho sifi j#jovono icat#ruubo famooj#jovonoti minifetehi Cristodi sihidi miyaminaaco #ciqui. ²⁰ Judiomifaño iicasumi judiom#badi minifetefihi diitoco Cristodi #ciqui. Oono judiom# Moise taj#ba onoobadi iicamo iicabadi icafihi, diitoco #ciqui; miyaano totaj#baguiino icat#ruubo. ²¹ Jaabad#ro bu Moise taj#baguiino iicat#mofaño iicasumi diitobad#ro minifetefihi miyaano Moocaani taj#baguiino icaruubo, Cristo taj#baguiinodi iicamaño. ²² Jaanoti bu iimiyaavogo iniinovamofaño iicasumi diitobadi minifetefihi diitoco Cristodi #ciqui. Jilli oono famoova iicabad#ro minifetehicahi tolliti diitoti saato#hobaco taajasuqui. ²³ Pary# jilli moonihicahi taajasuj#bogoguiha, tobogo iminoco #sivanofañodi #caqui.

²⁴ Am#hairyo magaajacuuhi jinafatyofaño iicamo pary# famooro jineefihi. Jaarumoti saafi#ro ijaadaco gaay#cifihi. Jaaneguiha toll#ro am#hai Cristo iimogobadi imino momooni. Jaamo ijaadaco magaay#cihi. ²⁵ M#ro pary# ba#namaajefaño iicamo diitoco iniinovatusuj#runoco moonit#tihi. Jaamo tolli moonifihi ijaada minihaico igaay#ciqui, jilli guenene iicajit#runoco. Jaanoti naha

miihai momoonihi ufucuro ifnijitino jaadaco magaayiciqui. ²⁶ Jaanoti naha uujoho mihiciciniiboro ijiinoobobadi icatihi. Jaabadiro bu sicamañehejeque aganihicibobadi amocasitih. ²⁷ Jilliro ivi tafico uuro tajibafihhi uujoho imogobadi iicaqui, uujoho saatohoco ijibogonobuunati uujoho imitino ihiinejiruneguiha.

10

Ijinitaditi Afajinino.

¹ Tañahabomi imeguehi amiihai magaajanoco moheedete paryi famooro Moocaani aimuufaihaciguinodi efeehicaunoco. Jaamaño famooro Tifai Muuai oono muuaico fatyuuhi. ² Moise dojicuti Moocaani aimuufaihaciguinodi, Tifai Muuaifeenedi icano ufuunofeenedi Moise nitiminaabadi minifutuuhi. ³ Jaabadiro bu famooro sabadiro machuumo Moocaani aaciuno machutaaco, ⁴ bu paryi famooro aduumo Moocaaniti asaanonifaihuc. Miïro diito Cristoti sefaco agaayicinoti quehecutehicaumo, nifaihuti, mahadunoti mequehecutonicibadi. Jaabehicau Cristo diitoma ofoobo. ⁵ Jaarumoti ajashutino sanoodimo Moocaani imefeenevi imitino icauhi. Jaamaño jiihaifeeneviro sicaisituvu finiumo ofoohigovi ifototimoro ijiinijevi. ⁶ Jilli icauno toonoti miihai magaajaqui. Jaamoro imitino mihimogomoro moonitimo miicaqui diito omoonubadi. ⁷ Jaaneguiiha amiihai ijinitaco mejeecivedino diitoti saatohejeecivuubadi. Miïro Caatinahaame neehi: Jaamoro machuumo, aduumo icano. Jaadi

jibaiminicuumo, noonoro. ⁸ Ajevaco momoonidino, diitoti saatoho ajevaco omoonubadi. Jaamoco safucuro finisuubo sano ajashutino veintitres mildimoco. ⁹ Bu Moocanico minisudino, diitoti saatoho inisuubadi. Jaamoco jininomiri eheedusuneri finiumo. ¹⁰ Bu imitinno Moocaniditi mihiimaadino, diitoti saatoho iimaubadi. Jaamoco guijeve abajaabo, Moocaani toomominaafi, finisuuhi.

¹¹ Jilli icauno moheedetemihaima. Jaanoco Caatinahaamefaño ficuumo toonoti mihai mihiguicivomoro magaajaqui. Jino niinosituvu mihicamo. ¹² Jaaneguiha: Uujoho imino aivo sefano icahi onoobo, deesicini daaquetedino. ¹³ Amihaico iji inisunicibadiro bu paryi famoovaaco nisufiibo. Jaasumi Moocanicoro mehesicini, diibo amihaico teemeji iji janaanici amihaico inisunofaño gañisutibo iicaqui. Jaano toono nisu amihavivi agasesumi toonoti mataajajino icahi. Jinooco Moocaani amihaico aciji. Jaamo majaabicih.

¹⁴ Tañahabomi, jaaneguiha jinitanoco mejeecivedino. ¹⁵ Jilli amihaico neehi, gaajaminaa mihicacuuneguiha. Jaanoco jino amihaico afajininoco amihairyo mehesamaaje. Jaamoro magaajaci. ¹⁶ Jesu guijeveque mehesafotomoro imi adutahilluco mahadumoro Moocanico mihimonichi, Cristo itijohoco etetecucafutusumi agañunofañodi, famooro sahigoviro saafibadiro mihicanoco eneejirunoco. Jaamoro bu imaahuco miquisicarunichi Cristo ifiico itetecucafetequi aacunofañodi saafibadiro mihicahi eneejirunoco. ¹⁷ Miro

m̄hai Mohaivoj̄ibo Jesucristo Machuta onoonoco meheetavusumi mahajashutirumo tomaahuti famooro mamachuhi. Jaahica tohica id̄hicaro sahicaro. Jaamaño saafibadiro m̄hai Jesucristoco mimiyaavogon̄ichi.

¹⁸ Eneecau oono Israel cuumiminaati magaaaja, oono jeecivo asimiti uduumo imitino gajjamima saafibadiro icamo toonoco uduunofañodi. ¹⁹ Jilli onoo: Ij̄nita miyaamo iicanoco, nootih. Jaabadiro bu: Diitoco ejeecivon̄icimaño asimico ificun̄icimaño sihidi jeevano, nootih. ²⁰ Jaanoti naha jilli neehi: Saatoho Moocanico agaajatimo jeecivoco eheetavomo jihovo gajjam̄icoro jeecivefih Moocanico jeecivotimoro. Jaaneguiha uujoho imogotih am̄hai imitino gajjam̄ifañodi mihicanoco. ²¹ Jaamaño imijitiruno Moocaani imi adutahilluti mahadumoro, bu ij̄mi adutahilluti mahaduno. Jaabadiro bu imijitiruno Aivoj̄ibo imi machutati mamachumoro, bu ij̄mi machutati mamachuno. ²² Mohaivoj̄iboco mis̄firatusudino. M̄hai diibo janaan̄ivi sihidi mejeevatih.

*Jilli Cristotaco Magaj̄ineri Imino Mihicano.
(Rm 11.1-23)*

²³ Miyaanoco noon̄icimo: Jilli mihimogonoco paryi fanoovaaco momoon̄ijirahi, onoomo. Jaaruno paryi fanoovaro m̄nedi imitatih. J̄hi, miyaano fanoovaaco momoon̄ijirahi. Jaaruno momiyaavogoco ujusisunoco amusutih. ²⁴ Iv̄naaca naha moficoro imino moon̄itimoro sitaacoro imino momoon̄ijirahi.

25 Jaabadiro bu paryi fanoovano machuta naajehasivi anaajenehejeque mamachujirahi. Jaarumo dillutimo: ¿Naha tohasimi jihovocaanidi ejeecivugucuuno asimi iicanoco? magaajaruva amihai esamaajedi iimijitiruneguiiha. 26 Miro paryi jiinjehalliri icano Aivojibo Moocaanino.

27 Jaanoti bu saafi miyaavogominaafi iicatibo amhaico diiboma mamachuqui ucuuhvasumi, mamachu paryi fanoovaaco amhaico aacinehejeque dillutimo, amhai esamaajedi imijitiruneguiiha. 28 Jaanoti saatoho amhaico: Jino asimi ijinita jeecivo, noomoro ijibogohachiji muduudino, diibo amhaico ijibegueebedi imijitiruneguiiha, bu ihesamaajedi imijitiruneguiiha.

29 Jaanoco saatoho dillujirahi: ¿Collihi sifi esamaajedi imitirunoco, uudi iminoco uujoho moonibo icajirahi? 30 Uujoho bu amachunohallivi Moocaanico graciaco aacicunoco, bu ¿collihi sita uujoho amachunoti: Imitino, neejirahi? noomoro. 31 Ji, mamachusumi, mahadusumi, bu fanoovaaco momoonisumi icano paryi Moocaani imiguiiharo momooni. 32 Mihaiñoobaco toonofañodi imitifañovi magañisudino judiomico, bu judiomiiicatimoco, bu Moocaani iijanominaaco icano. 33 Jaanoti naha uujoho paryi famoovaaco fanoovavi imino mooniboro icaji. Tafiguiiharo imino omooninoco imogotihii, sitaaco imino omooninoco imeguehi, Moocaani diitoco itaajasuqui.

11

¹ Jaaneguiha jino uujoho iicabadiro mihica, jino bu uujoho Cristo iicabadi iicanoti.

Jilli Gaigoomi Cultofaño Mihica.

² Tañahabomi, amiihaico sihidi imehi, fahiiivaro uuti mehesafotomoro, amiihaico ijiiibeguehinibadi mihicahicaneguiha. ³ Jinooco bu imeguehi magajaanoco Cristo gaifiimi abajaabo. Jaabadiro bu mogai abajaabo gaifi. Jaabadiro bu Cristo abajaabo Moocaani.

⁴ Jaamaño gaifi iinigaico afabaacuuboro Moocaanima cultofaño ihiimaajisumi, bu diibo iimaaco ijiiibeguejisumi icano imooniruva Cristo ihabajaabo iicaabedi nucufesujiruno.

⁵ Jaabadiro bu gaigo iinigaico fabaacutigo Moocaanima cultofaño ihiimaasumi, bu diibo iimaaco ijiiibugusumi icano imooniruva ihabajaabo iicaabo aijiidi nucufesujiruno diibo omoonibadiro iicano. Oono iinigaico icidaruva iicajirubadi. ⁶ Jaamaño gaigo iinigaico afabaacugotihachiiji jilliro paryi iinigaico icidacuqui. Jaanoti gaiguedi iinigaico iquiticino, bu icidano icano unucufesuhachiiji, jilliro ifoboociqui.

⁷ Jaanoti gaifi foboocijitirahi, diiboco Moocaani ifibadiro ifiivusumaño, bu diibo iminehejequere omooninofañodi Moocaani imi ifuvusucafotomaño icano. Jaanoti naha gaigo iminehejequere omooninofañodi gaifi imi ifuvusucafetehi. ⁸ Miiro Moocaani gaifico eheetavusumi gaigo baciti diiboco eetavutiibo. Jaanoti naha gaigooco gaifi baciti eetavuubo.

⁹ Jaago gaigo gaifiiguiha eetavocafutuuhi. Jaanoti

gaifi gaigooguiha eetavocafututíhi. ¹⁰ Jaamaño jillítí gaigo iinigaico fabaacunícihi aiji mityaguiino iicanoco Moocaani toomominaaco ihifusuqui.

¹¹ Jaarunaaca Cristofañodi mihicamaño magaajahi gaigo ichaharuva gaifi chahajirahi, bu gaifi ichaharuva gaigo chahajirahi icano iicanoco.

¹² Jaamaño miyaano gaigo gaifití eetavocafutuhi. Jaabadíro bu gaifi gaigootí fiivehi. Jaaruno paryí Moocaanití saahi.

¹³ Eneecata amíhairyo monoo: ¿Naa imino gaigo iinigaico fabaacutigo Moocanima iimaano?

¹⁴ Mifiivucubadíro mihicanotí magaajahi gaifi imeebaiguima iicano unucufesunoco.

¹⁵ Jaanotí naha gaiguedi imino imeebaiguima iicano iinigaico tooneri ifabaacuqui aaciumaño. ¹⁶ Jaanotí saato ho toonotí ejenaauhachijí igaajaquí míhai, bu Moocaani iijanomináa iicamo magaajatíhi uufocoví siinoco.

Aivoj#bo Imi Machu Onoonoví Miyamínaa Imitíno Omooníno.

¹⁷ Jaanotí naha jinooco amíhaico onoonoví amíhaico imotíhi. Míro amíhaivaha mihigaivusumi imino moonítimoro imitíno momooníhicahi.

¹⁸ Míro uco j#bogomo cultocovaha meheetavequí mihigaivusumi sabadíro icatímo mefeehicahi. Jaano fine miyaano.

¹⁹ Jaano miya tollí iicahachijí ijeevadí diitotí mudugaavo miya miyaavogomínaa iicamo igaajacafetequí.

²⁰ Jaamaño tollí mudugaacinímaño Aivoj#bo Imi Machuco meheetavono miyaano Aivoj#bo Imi Machu icacutíno. ²¹ Míro mamachucujisumi saato hova ijeevadísahaje imegavíro mamachuhicahi.

Jaamaño saato ho ahebama icanaaca saato ho mutuvamoro miguiricavocinihicahi. ²² ¿Nacu amihai iijano chahahi mahadujiruhigo, mamachujiruhigo icano? Jaamaño jilliti Moocaani iijaco jihovonobadi momoonihicahi, bu imachutama achahamoco munucufevesuhicahi icano. Jaanoco ¿milli fine uujoho amihaiico neeji? ¿Nacu toonoti amihaiico imeji? Chaha, imotih.

Aivojibo Imi Machu.

(Mt 26.26-29; Mr 14.22-25; Lc 22.14-20)

²³ Jilli uco Aivojibo ijibugunoco amihaiico jibuguhi: Miho Aivojibo Jesuco aacijifucu ihusefaño maahuco gaayicuboro. ²⁴ Jaaboro Moocaanico toonohallivi iimuudi iquisicuuboro nuuhi: ffaaji, mamachu. Jino taahucu amihaihallivi iquisicucafotono. Jilli momoonihica. Jaamo uco mehesafetehicahi, nooboro. ²⁵ Jaabadiro bu toonoco amachunobuunati ihusefaño ihadutahilluco agaayicuboro nuubo: Jihillu bohono iimaaco miyanotiro eheetavono tatyijohofañodi. Jaanoco fahijivaro mahaduno ticovovi uco mehesafetehica, nooboro. ²⁶ Jaaneguiha amihai fahijivaro tohicaco mamachusumi, tohilluco mahadusumi icano toonofañodi magaajasuhicahi Aivojibo Jesucristo iguijeveunoco, diibo siino asaajinohachuta.

Jilli Mamachu Aivojibo Imi Machuco.

²⁷ Jaamaño Aivojibo Jesucristo Imi Machu onoonoco meheetavusumi cajaatyohacho Aivojibo maahuco imitino amachumo, bu ihaduhilluti imitino aadumo icano imitino moonihi Aivojibo ifico, itijohoco icano.

28 Jaaneguiiha iticoni paryi amihai imitico mehesamaaimoro Moocaanico mijibogo. Jaadi jari tohcati mamachu, bu tohilluti mahadu icano. 29 Jaanegui toono Aivojibo ifi eneejirunoco gaajatimo toonoco amachumo, aadumo icano ifihalliviro imitino iicajinoco icih. 30 Jaamaño amihaiti ajashutimo saatoho guihuvahi, bu saatoho niinovahi, bu saatoho guijevecinicuhi icano. 31 Jaaneguiiha imino mihai mofico mehesamaaimoro Moocaanico mijibogomoro momooniruva Moocaani mihaiico tolli moonitibo iicaqui. 32 Jaamaño Moocaani mihaiico mohimitihalliti jilli moonifih mihaiico ahaamibo sano Moocaanico imiyaavogotimoma mihaiico cijigaifaño igañjiruneguiiha.

33 Jaaneguiiha tañahabomi, Aivojibo Imi Machuco mamachuqui mihigaivusumi motoomocasimoro sano mamachu. 34 Jaanoti saatoho sihid mahajebavahachijiticoni amihai iijafañerehiica mamachu, amihaiico Moocaani imitino mihigaivomoro momooninohalliti aamidiibo. Jaanoti sanehejeque ufucu amihaiico uujoho Pablo abaatodi imibachuji.

12

Moocaani Gaija Aacino.

1 Tañahabomi, imeguehi jinooco magaajanoco Moocaani Gaija mihaiico aacifnehejeque.

2 Amihairyo magaajacuhi Moocaanico mimiyaavugutisumi jilli jihovoto injinita ihi-imaatimoco mejeecivehicaunoco. 3 Jaaneguiiha imeguehi jisumi magaajanoco: Cajaatyohacho

Jesuco afaijamo Moocaani Gaijari toono ihiimaano icatino. Jaanoti naha saatoho: Jesu Aivoj#bo, onoomo naha jino Moocaani Gaija mityariro ihiimaamo.

⁴ M#iro icano siibadi#ije Moocaani Gaija aacinoco miyaminaafi agaay#ino. Jaaruubo saafiuro Moocaani Gaija toonoco aaci#bo. ⁵ Jaama#o siibadi#ije omoonino dudicamaajeri Aivoj#boco jeeci#efimo. Jaaruno saafiuro iicaaboco Aivoj#boco mejeeci#ehi. ⁶ Jaabadiro bu Moocaani dudicamaajeque momoonimo fanoovaaco siibadi#ije momooni#i#i. Jaarunoco saafiuro Moocaani famoovafeenedi tolli mooni#i. ⁷ Moocaani famoovaaco siibadi#ije aacinoco momooni#i Igaija diitoma iicanoco igaaasuqui famoova imiguiharo. ⁸ Moocaani Igaijafa#odiro saatohoco aci#bo gaaja iimaaco. Jaabofeenediro bu saatohoco aci#bo sihidi gaajari ihiimaanoco. ⁹ Jaabofeenediro bu saatoho gaay#i#i miyaavogoco. Jaabofeenediro bu saatoho gaay#i#i iguihuvamoco ubuheesuno mityaco. ¹⁰ Jaanoti bu saatoho gaay#i#i sihidi ejeevano mityaco omoonijinoco. Jaanoti bu saatoho gaay#i#i Moocaani iimaaco ij#ibogonoco. Jaanoti bu saatohoco Moocaani aci#i agaajacijino mityaco jihovo gaijaco, miya Gaijaco icano, cono miya Gaija iicanoco. Jaanoti saatoho gaay#i#i agaajarati#iri ihiimaano mityaco. Jaanoti bu saatoho gaay#i#i toj#iri ihiimaanoco agaajaci#iboro ij#ibogono mityaco. ¹¹ Jaano pary#i jinehejeque omooninoco idi#iboro Moocaani Gaija aci#i. Diibo famoovaaco ijeevadisahaje omoonino

mityaco acihi diibo imogobadi.*

Saafi Ifihotoro M#hai.

¹² M#iro mofi sanooro icaruno fiivaano m#ino ifiiti sihidi dugaacacineheje iicanobadi, bu Cristota fama#ova jeecivoma#ehejeque meheetavorahi. Jaarumo saafiitaro mihicahi.

¹³ Jaabadiro m#hai judiom# mihicarumo, griegom# mihicarumo, sifi j#jovoto mihicarumo, bu sifi j#jovoto mihicatirumo icano, sagaijariro minit#cafotonofeenedi saafi ifibadiro miminifutucuuhi bu sagaijacoro paryi m#hai magaay#icuuma#o.

¹⁴ M#iro mofiiti fiivaano inonohocinihi sanooro icatino. ¹⁵ Jaama#o tihai: Uujoho use iicatima#o ifiono icat#hi, neejiruno. Jaaruno bu toofionoro.

¹⁶ Jaabadiro bu nohoji: Uujoho aall# iicatima#o ifiono icat#hi, neejiruno. Jaaruno bu toofionoro.

¹⁷ Jaama#o paryi mofi sano aall#iro icaruva, #milli bu muguubujirahi? Jaabadiro bu mofi paryi sano nohojiro icaruva, #milli mininih#icijirahi?

¹⁸ Jaama#o Moocaani mofiionehejeque iimogoma#ehejevi ficuubo. ¹⁹ Jaanoti sanooro muhusere icaruva, #cuuca mofi icajirahi? ²⁰ M#iro mofiioneheje fiivaahi. Jaaruno mofi sanooro.

²¹ Jaama#o mohaall# muhuseque: Ico imogot#hi, neejitirahi. Jaabadiro bu moniga# mot#haico: Ico imogot#hi, neejitirahi. ²² Toll# icatino. Mofiono ajaaparyanehejeque janaan#i magaij#hi.

²³ Jaabadiro bu mofiiti m#v#iro magaij#ehejeque imino gaachehuri mij#cun#ihi. Jaabadiro bu oovos#itima#ehejeque imino mofoboocihi

* **12:11** Meeci Col 4.7-16.

gaachehuri. ²⁴ Jaanoti naha oovosi#mañehejeque mofoboocitihi oovosi#maño. Jilli Moocaani mofico eetavuuhi, mofi oovosi#timañehejeque janaanici magaijiqui. ²⁵ Toonoti mofioneheje ijeevadi dugaacamaaitino iicaqui. Jilliro fanoovaro sabadiro igaijicasiqui. ²⁶ Jaaneguiiha samaño aaivuvusumi, bu paryi faabohoro aivevehi. Jaabadiro bu samañooco imino momoonisumi paryi faabohoro imo imo icahi.

²⁷ Jaamaño jaabadi am#hai Cristo ifi mihicamo. Jaamo famooro diibo ifioneheje mihicamo. ²⁸ Jaamaño Moocaani famooco saafiisari iticovoocivi acihi Moocaani iijafaño dudicamaajeque: Iticoni minisuminaaco, jaanohallivi Moocaani iimaaco agaayicinoco j#ibeguefimoco, jaanohallivi j#ibogominaaco, jaanohallivi sihidi ejeevanehejeque omoonifimoco, jaanohallivi iguihuvamoco ubuheetesufimoco, bu aamusuminaaco, bu aivojitoco, bu agaajaratino iijineri ihiimaafimoco icano. ²⁹ ¿Nacu jaamo famooro minisuminaa? ¿Nacu famooro Moocaani iimaaminaa? ¿Nacu bu famooro j#ibogominaa? ¿Nacu famooro sihidi ejeevano eetavominaa? ³⁰ ¿Nacu bu famooro iguihuvamoco ubuheesuno mityama icahi? ¿Nacu famooro iimaafihii agaajaratino iijineri? ¿Nacu bu famooro j#ibeguefihii toojiri ihiimaanoco? Chaa, tolli icatino. ³¹ Jaaneguiiha janaanici iiminoco Moocaaniti magaayicijinoco miguiino. Jaarunaaca uujoho am#haico j#ibegueji aivo janaanici jino imino esamaajeque.

13

Gaijima Mihica.

¹ Miro uujoho miyaminaa iijineri, bu Moocaani toomominaa iijineri icano iimaaruubo, gaijima chaharuva, jilli cimibaco ahaamino ticovono ojibadi jeevajirahi, bu jigaiño meehuco mohojisuno idicuno icabadi jeevajirahi.

² Jaabadiro bu Moocaani iijico jibuguruubo, bu fanoova itihinehejeque gaajaruubo, bu fanoova gaajama icaruubo, bu sihidi miyaavogoma iicanofeenedi ifabainoco sihigovi afatyusunoma icaruubo, gaijima chaharuva, jilli uujoho mihifoobejiru. ³ Jaabadiro bu paryi tabusumijeque sitaaco ifehicaruubo, bu tolliro tafico gaijitibo acijirahi Moocaanico imogobadi ijigasuhachijji, jaarunaa gaijima chaharuva, jilli tolli omooniruno uudi jinehejeguiha imijitirahi?

⁴ Jaanoti naha gaijima iicaabo, bu fanoova jaabicima icahi. Jaabo bu imihusehi, sitaaco inohallitiro jihevetatibo, uujoho sihidi jeevahi nootatibo, tafico mitya mitya moonitatibo icano. ⁵ Bu tolliro idicunoono moonitatibo, gaijififatibo icano. Tolliro bu sifiratotatibo, bu imitino omoonimoco guenenene jihevetatibo. ⁶ Bu tolliro sita imitico omoonineri imo imo icatatibo miyaaneriro imo imo iicafiibo, ⁷ fanoovaaco miyaavogooboro jaabicifiibo tomooboro sicujeebiri.

⁸ Gaiji ufucuro finijitih. Jaanoti naha ufucu iicajinoco jibogoneheje finiji. Jaabadiro bu agaa-jaratino iijineri ihimaa lliveji. Jaabadiro bu gaajahaño finiji. ⁹ Miro Moocaani iijiti sasitusaco-

horo magaaajahi. Jaasitusacoro mijibeguehica. ¹⁰ Jaanoti fanoocoro imino magaaajacudi toono midimañehejequere magaaajahicano finiji.

¹¹ Uujoho seemene iicausumi seemene iicanicibadi iimaahicauhi, esamaahicauhi, esicinihicauhi icano. Jaaruubo amiyaabo iicacuudi seemenebadi iicahicaunoco jeevesucuhi. ¹² Jaabadiro jisumi mihihai jaabaiba mahatyimehi oono meecimefaño jaabaiba mahatyimenicibadi. Jaarumo ufucu imino foovono mahatyimeji. Jaabadi jisumi uujoho paryicino gaajatih. Jaaruubo ufucu paryicino gaajaji, uco Moocaani imino agaajabadi. ¹³ Jaamaño idinoro Moocaani miyaavogo, bu diibo onono miyaavogo, bu gaiji icano ufucuro finijitih. Jaarunehejet aivo gaiji janaanici jeevahi.

14

Agaajaratino Iijineri Iimaanoco Onoono.

¹ Jaaneguiha gaijima miicaqui imino miguiino. Tolliro bu Moocaani Gaija aacinoco miguiino. Jaano janaanici miguiino Moocaani iijico mijibeguejinoco amihaco ihaciqui. ² Jaanoti agaajaratino iijiri ihiimaabo Moocaanidiro iimaahi miyaminaaguiha iimaatibo, mihihiñooba toonoco uguubutimaño. Jilli Moocaani Gaijariro iimaabo toovono iicaruno iiminuru iicanoco. ³ Jaanoti naha Moocaani iijico iijibogoobo sitaaco jibeguehi. Jaanofenedi diito miyaavogoco jusisuubo, bu quehecutusuubo, jacusuubo icano. ⁴ Jaanoti agaajaratino iijiri ihiimaabo ifiguiiharo iimaahi. Jaaneri diibo miyaavogoro

jusihi. Jaanoti Moocaani iijico ijibogoobo paryi Moocaani iijaminaa miyaavogoco jusisuhi.

⁵ Uujoho imogorahi paryicino amihai agaa-jaratino iijiri mihiimaanoco. Jaano janaanivivi imeguehi Moocaani iijico mijibogonoco. Miho Moocaani iiji jibogo aivo janaanivivi imihi. Jaanoti agaajaratino iijiri iimaano miyaadi jeevatih. Toojiri onoonoco saatoho jibogotiruva aivo sihidi jeevajitiruno. ¿Milli bu Moocaani iijaminaa uguubuneri imiyaavogo jusijirahi?

⁶ Jaabadi tañahabomi amihai abaatoo agaa-jaratino iijiri amihaima iimaaruva, ¿jinejeque toonoti magaayicijirahi? Jaanoti naha mihaico Moocaani agaa-jasunoti, bu amihai miyaanoti jibuguruva, Moocaani iijico jibuguruva icano naha amihaidi imijirahi.

⁷ Enecau bu masi oono ifima achahano siru-ubavi, arpavi icano mohooviciqui. Jaanoco jilli ticovono mohojisuruva, ¿milli bu magaa-jirahi imasijico?, ¿cojico ojisunoco? ⁸ Jaabadi bu corneta jilli ticovono ihojiruva, ¿mijoho bu imibaive-jira imoonicasiqui? ⁹ Jaabadi bu amihaidi magaa-jatijiri onoonoco, ¿milli bu muguubujirahi? Jilli sicamañoma ihiimaamobadi jeevajiruno. ¹⁰ Fine jiinjehallivi ajashutino iijino icahi. Jaaruno paryi fanooro gaajaveechuhi. ¹¹ Jaanoti uujoho agaa-jaratino iijiri saatoho uuma ihiimaamedi diitedi uujoho siijinjeeobobadi jeevajirahi, uut bu diibo siijinjeeobobadi jeevajirahi. ¹² Jaamañ amihai Moocaani Gaija aacinoco mihimogomañ, migu-inomoro magaayici oono Moocaani iijaminaa miyaavogoco ujusisunoco.

¹³ Jaanoti bu agaajaratino iijiri ihiimaabo

toono iimaahallivi Moocaanico idilluqui. Jaanoco agaajaaboro ijibeguejino mityaco Moocaani diiboco ihaciqui. ¹⁴ Jaanoti uujoho agaajaratino iijiri Moocaanima iimaaruva miyaano tagajafañodiro iimaahi. Jaaruno imino eesicinino icatino. ¹⁵ Jaaneguiiha fine, ¿milli moonijirahi? Jilli fine Moocaanima ihiimaasumi tagajari, bu tahesicinima icano sano iimaajirahi. Jaabadiro bu Moocaani masinoco amasivasumi tagajari, bu tagaajama icano sano masivajirahi. ¹⁶ Jaamaño ijoho Moocaanico digaijariro diimuruva, saafi jilli ticovono iicaabo, ¿milli bu ico nahabonijirahi? Miïro ijoho onoonoco gaajatibo. ¹⁷ Jaano toono ijoho Moocaanico idiimono aivo imijirahi. Jaarunofeenedi diibo miyaavogo jusijitirahi. ¹⁸ Jaaneguiiha Moocaanico uujoho imehi, paryi amihai janaanivivi agaajaratino iijiri iimaanohallivi. ¹⁹ Jaaruubo Moocaani ijafaño imeguehi ajashunogayi ihiimaarunoco imino muguubunoco, toonoti sitaaco gaajasuqui. Aivo jino sihidi imihi, agaajaratino iijiri diez mildino munuuruno janaanivivi.

²⁰ Jaaneguiiha tañahabomi, fine seemebadi mehesamaaiño. Jaanoti iimitinojaagodiro seeme agaajatisejebadi mihica. Jaarumo amiyatobadiro mehesamaaje iiminojaagodiro. ²¹ Miïro Moise tajiiba Caatinihaamefaño jilli neehi: Jiicumiminaaco siicumiminaa iijiri neeji siicumiotofeenedi. Jaarunaaca uco: Miyaano neejitimo, noobo Moocaani, noonoro. ²² Jaamaño agaajaratino iijiri iimaano imiyaavogotimocoro igaajasuqui iicano; imiyaavugucumoco

igaajasuqui iicatino. Jaanoti bu Moocaani iiji jibogo mitya imiyaavugucumoco agaajasuno. Jaanoti imiyaavogotimoco agaajasuno icatino. ²³ Jaabadiro bu paryi Moocaani iijaminaa sahigoviro iigaivomoro sabadiro agaajaratino iijineri ihiimaamofeenevi saafi agaajatibo, bu imiyaavogotibo icano ijicafuturuva: Jilli fine jito jeegavehi, neejiruubo. ²⁴ Jaanoti famooro Moocaani ijico mijibogomofeenevi imiyaavogotibo, bu agaajatibo icano ijicafuturuva, diibo imitino iicahicanoco gaajacujiruubo, toono paryi amihai monoonoco uguubunofeenedi. ²⁵ Jilliti jari diibo jeebifaño iicano agaajarahicatino foovoiveji. Jaadi jari ememuvooboro Moocaanico imeji: Miyaano jahi amihafeenevi Moocaani icahi, nooboro.

Moocaani Iijafaño Mufuusumi Imino Meheetavo.

²⁶ Jaaneguiha tañahabomi, jilli amhaico neejirahi: Mihigaivusumi amhaiti saatoho masima iicahachijji, bu ijibeguejinoma iicahachijji, bu Moocaani agaajasunoco ijibeguejinoma iicahachijji, bu agaajaratino iijiri ihiimaanoma iicahachijji, bu toojiri ihiimaanoco ijibeguejinoma iicahachijji icano, imino momooni Moocaani iijaminaa miyaavogoco ujusisujino iicahachijji. ²⁷ Jaamo bu agaajaratino iijineri ihiimaajisumi miimisiicro mihiimaa; sihidi iicasumi miimisiici, saafi idnoro mihiimaa. Jaarumo sano icatino, saafisariro mihiimaa. Jaanoco bu saatoho ijibequi diito onoonoco. ²⁸ Jaanoti toonoco ijibeguejirumo achahahachijji

sij#jeri mihiimaadino mihigaivusumi. Jilliro am#haifa#no#diro mihiimaa Moocaanimaryo. 29 Jaabadiro bu Moocaani iijico mij#beguejino iicahachij#i miim#siic#i mihiimaa. Jaanoti iguiraasumi miim#siic#i, saafi id#noro mihiimaa. Jaanoco saatoho muguubunicimoro mehesamaaje: ¿Naa miyaanoco? noomo, noomoro. 30 Jaanoti bu igic#n#boco sabogoco Moocaani igaajasuruva imegav#i ihiimaabo ill#vequi. 31 Jilliti pary#i am#hai Moocaani iijico magaay#ic#hicamo saafiisari mij#bogo, famooro imino uguubumoro iquehecucafetequi. 32 Jaaneguiiha Moocaani iijico ij#bogomo ihesamaajeque iguiinon#iqui saafi ihiimaanohachutahiica. 33 M#iro Moocaani sajeeb#i icaco aaci#bo im#tasuubo icatino.

Oono fahigova iicamo miyaavogom#naa Moocaani iijanofa#o iican#ic#badi. 34 Jaabadiro bu gaigoom#i cultofa#o ll#v#i iimaatimo iicaqui, Moise taj#bafa#o onoobadi iicaqui. 35 Jaanoti agaajanoco iimogohachij#i jari iijafa#o ofoodi aijico idilluqui. Imijit#runo gaigo cultofa#o ihiimaano.

36 Jaabadiro bu magaaja Moocaani iij#i am#haiti ticovahinit#i, bu id#moro am#hai toonoco magaay#ic#hinimo mihicat#i. 37 Am#haiti saatoho: Moocaani iijico ij#bogonoco aivo gaajahi, monoomo, bu Moocaani Gaijafeenedi gaajahi, noomoro mehesic#n#imo iicano. Jinooco magaaja jihaamefa#odi jilli am#haico onono jino Aivoj#bo Moocaani taj#ba iicanoco. 38 Jaanoti jinooco imiyaavogot#bo onoonoco: Miyaano, meneedino.

39 Jaaneguiiha ta#ahabomi, Moocaani iijico

mijibeguejinocoro aivo miguiino. Jaamoro bu agaajaratino iijineri iimaaco mafaguedino. ⁴⁰ Jaanoco ivi iminoro meheetavo mitasutimo.

15

Cristo Siino Ubuheeteunoti Ijibogono.

(Mt 26.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Jaaneguiiha tañahabomi, imeguehi taajasujibogoco amihai uujoho ijibeguehininoco mehesafotonoco. Tobogoco amihai magaayicihinibogofaño quehecuno mihicabogo.

² Jaabogofeediro bu amihai mataajacuhi amihai ijibeguehinibadiro mihicahachiji miyaano mimiyaaveguehinihachiji.

³ Miro amihai iticoni jibeguehinihi Moocaniti agaayicihinibogoco: Cristo mohimitihallivi iguijeveunoco, oono Caatinihaamefaño unuubadi. ⁴ Jaaboco icicuruubo siino mifucuci, safucu icanoti buheeteubo, oono bu Caatinihaamefaño unuubadi.

⁵ Jaabo Pedrovi jafeveuhi. Jaadi bu tolliro saatoho paryi famooro iminisuminaavi icano. ⁶ Jaabadiro bu tolliro safoono saatoho miyaavogominaavi jafeveubo ajashutimo quinientodimo janaanivivi icaumovi. Jaamehiica icacinihi, Pablo unuusumi. Jaanoti saatoho diitoti choomocinicuhi.

⁷ Jaanobuunati bu Jacoobovi jafeveubo. Jaadi bu paryi iminisuminaavi icano.

⁸ Jaanobuunati bu niinoonoro uuvi jafeveubo. Jaabo uco sisituviro minisuminaafiti icuhi, oono oovago iseemeneque sisituviro agañnicibadi iicauboco. ⁹ Miro uujoho minisuminaati sihidi

ejeevatibo uco minisuminaafi monootatiruubo Moocaani iijaminaaco imitino omoonihinimaño. ¹⁰ Jaaruubo jino uujoho diiboti icahi Moocaani uco agaijimaño. Jaamaño diibo uco imino omoonuno sicamañovi footihi. Miro paryi diito janaaniciivi dudicamaaihi. Jaaruno uujoho omoonino icatino, jilli Moocaani iimihuseri tafañodi omoonino. ¹¹ Jaanoco uujoho, diito icano sabogocoro mijibeguehi. Jaabogoco amihai mimiyaavuguuhi.

Uchuumucuumo Siino Ubuheetejino.

¹² Jaano bu mojibogo Cristo uchuumucumofeeneti siino buheeteuhi onono bu iicanaaca, bu ¿milli amihaiti saatoho siino mubuheetejino chahahi, neehicahi? ¹³ Jaano bu tolli iicaruva, ¿jaana milliti bu Cristo siino buheeteuhi? ¹⁴ Jaanoti miyaano Cristo siino ubuheeteutihachijji jino mojibogo jilli sicamañovi, bu oono amihai miyaavogo jilli sicamañovi icano. ¹⁵ Jaaneguiiha jahi bu mihai Moocaaniti sicamañoco mijibeguehicahi, Moocaani Cristoco guijevefañoti buheetesuuhi, monoomo. Jaanoti miyaano uchuumucuumo siino buheetesuracutimo iicajiruva, jaanaa ¿milliti bu siino Cristo buheeteuhi? ¹⁶ Jaaneguiiha uchuumucuumo siino buheetesuracutimo iicajiruva, Cristo siino buheetesurautihi. ¹⁷ Jaanoti bu Cristo siino ubuheetesurautihachijji, amihai miyaavogo jilli sicamaño. Jaaneguiiha jahi amihai imitifañerehiica mihicahi. ¹⁸ Jaaneguiiha jahi bu Cristoco imiyaavogomo iguijevecumo taajacujitih. ¹⁹ Jaaneguiihacu

Cristoco mehesicinino jilli jiihalliviro mihicaquiguiharo iicahachijj; miihai famoo janaanivivi idaasuno mihicahi.

²⁰ Chaha, tolli icatino miyaano aivo Cristo uchuumucuuboco siino Moocaani ubuheetesuuno. Jaamaño Cristo imegaoobo ufucu siino ubuheetejimoti ubuheetecuubo.

²¹ Miiro oono saafi Adan onoobofañodiro guijeve asaubadiro, bu saafi Cristofañodiro iguijevecumo siino ubuheetejino saahi. ²² Oono paryi Adanoto icamaño iguijevenicibadiro, bu oono paryi Cristooto icamaño fiivoma icaji.

²³ Jaarumo sano diiboma icajitino; iticoni diibo buheetehinicuuhi. Jaadi jari diito, diibota iicamo, buheeteji diibo asaadi. ²⁴ Jaadi jari jiiñije ifinijino icaji. Jaasumi Cristo finisuji paryi jihovo tajjibaco, bu fanooro paryi aivojico, bu paryi mityaco icano. Jaadi Moocaanico ihaivojico acijjibo. ²⁵ Miiro Cristo aivojiveji jari paryicino Moocaani iminaaco iguiinomitudi.

²⁶ Jaadi bu guijeveque niinoono finisujiibo. ²⁷ Miiro Moocaani paryicino Cristoguiinov; ficucuuhi.

Jaaruno Caatinahaamefaño paryi diiboguiino ficuafotono nuurunaaca idiboro Moocaani diiboguiino ficuafototih. Miiro diibo paryi fanoovaaco Cristoguiinov; ficuui. ²⁸ Jaadi paryicino Cristoguiinov; ificucafutucudi,

Cristo Illi iicaabo Moocaaniguiinov; ficucafeteji; miiro diibo Cristoguiinov; fanoovaaco ificuubo. Jaamaño jilliti Moocaani fanoovahallivi icaji.

²⁹ Jaanoti bu saatoho ochoomocinihicaumeguiiha ifiinoco nitihicahi. ¿Collihi bu jaamo tolli moonihicahi? Miiro diito siino ubuheetejinoco

imiyaavogotiruva tolli moonihicajitirumo.

³⁰ ¿Nacu milliti miihai fahiiivaró ñihicunofaño mihicahicahi? ³¹ Miiro uujoho fahiiivaró guijevefaño icahicahi. Jaano aivo miyaano, tañahabomi, oono amiihai Cristoco mimiyaavogomaño uujoho imo imo icahicano miyaano icabadi. ³² Uujoho jilli onoomaño Efeso cuumivi jicumi badi iicahinimo miyaminaama moonicasihiníhi. Jaaneguiha, ¿toonoti jinejeque icijirahi, miyaano uchuumucuumo siino buheeteutumó icajiruva? Jaaneguiha saatohe enehicabadi imijiruno mihicano: Mamachuqui, bu mahaduqui icano civohogo miguijevecujimaño, noomoro.

³³ Amiihaico sita bañidino. Miiro noonicimo: Imitino gataavominaa imino iicafiruuboco imitino jeevamaaisufihi, noomoro. ³⁴ Jaaneguiha amiihai iminoro mihica iticovono ifima. Jaamoro imitico momoonidino. Miiro oono amiihaiti saatehehiica Moocanico gaajatíhi. Jilli amiihaico neehi, jaanoti jaamo munucufeveri.

*Jilli Uchuumucuumo Siino Buheeteji.
(1 Ts 4.14-17)*

³⁵ Fine saatohe dillujirahi: ¿Milli fine uchuumucuumo siino buheeteji? ¿Milli jeevano ifinoma fine icajimo? noomoro. ³⁶ Jeedi fine aivo agaajatimo. Miiro siino toogaico mabasuno ochoomonobuunati ifaho iinefihi. ³⁷ Miiro trigoco, bu tobadi iicanoco mabasujisumi, ifahooco mabasuno ihiiinotatihi itoogaico mabasuno iinefihi. ³⁸ Jaano mabasunoco Moocani iimogobadi fiivusufihi siyomono toogaico siibadi, bu siyomono toogaico siibadi icano. ³⁹ Miiro sabadiro ifino

icat̄hi: Siibadiro miyaminaa ifi, bu siibadiro asimi ifi, bu siibadiro joomi ifi, bu siibadiro taava ifi icano. ⁴⁰ Jaabadiro bu icano niquejeminaa ifi, bu jiinjemināa ifi icano. Jaarunaa niquejeminaa ifi ovos̄i siibadiro, bu jiinjemināa ifi ovos̄i siibadiro icano. ⁴¹ Jaabadiro bu cujeo nih̄iba sесеe siibadiro, bu fucuo nih̄iba sесеe siibadiro icano. Jaabo sесеe bu meec̄iri sесеeti siibadiro. Jaabadiro bu meec̄iri sесеe saafi sесеe siibadi, bu sifi sесеe siibadi icano. ⁴² Jaabadi bu jeevano uchuumucuumo siino ubuheetejimo. Jaamo utuucifino ifico mic̄in̄ic̄ihi. Jaanobuunati siino mubuheeteedi utuucicujitino ifima mihicaji. ⁴³ Idicunoco mic̄in̄ic̄ihi. Jaaruno siino ubuheetecudi ovos̄ic̄in̄ic̄uhi. Bu niinovanoco mic̄in̄ic̄ihi. Jaaruno siino ubuheetecudi sefacuno. ⁴⁴ Miyaminaafi ifico mic̄in̄ic̄ihi. Jaaruno siino ubuheetecudi gaija ifirucu icano. Jaamaño miyaminaa ifi iicabadiro, bu gaija ifi icahi.

⁴⁵ M̄iro jilli Caatinihaamefaño noono: Iticonio miyaminaafi Adan onoobo fiivo ifiima eetavocafutuhi. Jaanobuunati Cristoco: Niinoo Adan, neehicaumo jilli Gaijafeenedi fiivoco aac̄ineguiiha. ⁴⁶ Jaaruno Gaija ifi iticoni mihicat̄hi. Jilli miyaminaa ifiiti iticoni mihicahi. Jaadi jari Gaija ifiiti mihicatahi. ⁴⁷ Iticonio miyaminaafico jiinj̄eti eheetavuubo jiinj̄emināafu. Jaano alliv̄oobo iicaabo Aivoj̄ibo Jesucristo niquejeoobo. ⁴⁸ Jaamaño jiinj̄emināa ifiino johono jiinj̄eti eheetavuubo ifibadi jeevahi. Jaanoti niquejeoto igaijano johono niquejeoobo igaijabadi jeevahi. ⁴⁹ Jaabadiro m̄ihai oono

jiiniijeti eheetavuubo ifibadi mejeevamaño, bu ufucu oono niquejeoobo ifibadi mejeevaji.

⁵⁰ Tañahabomi, jilli amiihaico eneejirunoco neehi: Oono ihuucuma, itiihohoma icano iicamo Moocaani aivojifaño feejitihi. Miiro oono gueenene iicatino ufucuro ifinijitino fanoñe icajitihi, eneejiruno. ⁵¹ Imeguehi bu jino agaajaratinoco magaajanoco: Famooro miguijevejitihii. Sano famooro siibadi mifiiveteji. ⁵² Jilli goovanogayi oono miiro aalliiico mimichihyaacuno iicanicibadi, niinoono trompetaco ojisucudi. Jaasumi toono trompeta ojidi uchuumucuumo siino buheeteji ufucuro chuuumucuumo iicaqui. Jaanoti miihai sifiti miminifeteji. ⁵³ Oono mofi gueenene icatino ifi, ufucuro milli iicajitino ifiti fiiveteji. Jaabadiro bu mofi iguijevefino ifi iguijevefitino ifiti fiiveteji. ⁵⁴ Jaano oono mofi gueenene iicatino ifi, ufucuro milli iicajitino ifiti ifiivutucuudi, bu oono mofi iguijevefino ifi iguijevefitino ifiti ifiivutucuudi icano, Caatinihaamefano onono miyaaveji:

Guijeveque Moocaani mitya guinoniji.

⁵⁵ Guijeve, ¿cuuca icano dimitya miihaico iguijenihicano? Guijeve, ¿cuuca icano dimitya guinoniji eneehicano? Caatinihaamefano onono.

⁵⁶ Miiro imiti, guijeveque mityaco acihicahi, miihaico iguijeniqui. Jaabadiro bu Moise siicijeo tajiiba imitico mityaco acihicahi. ⁵⁷ Jaanoti naha jisumi miihai Moocaanico mihimehi, Mohaivojiiibo Jesucristofeedi miihai guijevecuumo mihicajino mityaco aacinohallivi.

58 Jaaneguiha agaijimo tañahabomi, quehecuno sefano mihica, fahijivaro janaaniviro Mohaivojibo dudicamaajeque eetavomoro mihica. Miuro amihairyo magaajacuhi Mohaivojibedi mududicamaaiño sicamañovi iicatinoco.

16

Cristofañodi Monahabomi Iicamedi Nihibamico Mahallacaruno.

¹ Jaanoti bu amihaiico neehi Cristofañodi monahabomi iicamedi nihibamico mahallacarunoti: Johono Galacia jinijeri iicajano Moocaani iijanominaaco ijibuguubo unuubadi momooni. ² Fajaguisivaviro famooro amihai magaayicinoti ijeevadi mudugaacumoro mificuhica magaayicidinoti gaajacimoro. Jaamo uujoho ifotodi toonoco eheetavotimo mihicahi. ³ Jaabo uujoho ifotodi amihai monoomoco galluji Jerusalevi aamenema, diito isatyequi monahabomi tahigo iicamedi amihai mahallacaruno nihibamico. ⁴ Jaanoti bu uuro ofoono uudi iimihachijji, uuma feejimo.

Pablo Efeejinoco Ifitacamaañ.

⁵ Jaabo amihaijaago ofoodi, iticoni fatyeji Macedonia jinijefañodi. Jaadi jari amihaiivi Corinto cuumivi ifeteji. ⁶ Jaabo amihaima gueenejisuno iicahachijji. Jaanoti bu paryicino jinijaco toonoviro afatyohachijji. Jaachijji uco mahamusu efeejihigovi ofooboco. ⁷ Imogotihii amihaijaago ofoobo jilli ifatyodi ofoonoco. Imeguehi amihaima gueenene iicanoco

Mohaivoj#bo Jesucristo iimogohachii#i.
 8 Jaaruubo jino Efeso cuumiv#i icajihii#ca
 Pentecoste j#baimo afatyonohachuta. 9 Jisumi
 jima#nov#i aivo imino Moocaani dud#icamaaje
 eetavo, aivo imino ofooma#no, bu sihid#i saatoho
 imogotimo uco ij#hegueme iicama#no icano.

10 Jaanot#i Timoteo am#haiv#i #fotohachii#i
 imino diiboco magaay#ic#i sajeeb#i iicaqui. Diibo
 bu uubadi#ro Mohaivoj#bedi udud#icamaaibo.

11 Jaaneguii#ha am#hait#i saatohoba diiboco
 mit#imejetasudino. Jill#iro diiboco mahamusu
 sajeeb#i ofooboro uco imeec#ivaqui. Jinot#i diiboco
 teemehi, bu saatoho monahabom#i asaajimoco
 icano.

12 Jaanot#i Apolo onoobot#i am#haico j#beguehi:
 Monahabom#ima diiboco galluucuurahi am#haico
 ibaatequi. Jaaruubo foogot#ihi. Jaaruubo iimu-
 gusumi feejiibo.

Niinoono Afaj#nino.

13 Jaaneguii#ha allivano mihica, bu quehecuno
 mihica miyaavogofa#no, gaifiimi mihica, sefano
 mihica. 14 Pary#i fanoovaaco meheetavonoco
 sitaaco magaij#nofa#nodi#ro meheetavo.

15 Ta#nahabom#i, am#hairyo magaajacuuhi
 Estefano iijaminaama it#icon#i Acaya jiin#jev#i
 Jesu j#bogoco agaay#ic#imoco, bu toll#iro
 miyaavogom#inaaco ejeec#ivehicamoco
 icano.

16 Jaaneguii#ha uujoho imeguehi
 diito onoobadi# momoon#noco, bu saatoho
 diitobadi# iicamo onoobadi#, bu jaamoco
 aamusumo udud#icamaaimo onoobadi# icano
 momoon#noco. 17 Aivo imo imo icahi diibo
 Estefano onoobo, bu Fortunato onoobo, bu

Acaico onoo bo icamo tajaago asaaneri. Jaamo uco amusuhi amihai uco mahamusutinoco, juuga machahamaño. ¹⁸ Jaaneri uujoho aivo imo imo icahi, oono amihai abahinisumi amihai mihicahinibadiro. Jaaneguiha diitobadi iicamoco moboci go.

¹⁹ Moocaani iijano Asia jiinijeri iicajahajeminaa amihaijaa iijico galluui. Jaabadiro bu Aquila onoo bo, bu mogai Pricila onoo go iicamisi, bu diitisi iijafaño iigaivehicamo icano, amihaijaago Aivojibo momofañodi iijico galluui. ²⁰ Bu paryi monahabomi jino uuma iicamo iijico agalluunoco magaayici fahigovavi midillucasi ihibicicasimoro.

²¹ Jaanoco uujoho Pablo onoonoco saafi caatinihicauhi. Jaanoti jari jinooti uujoho caatinihi tahuseri. Amihaijaago taajico galluui.

²² Jaanoti cajaanoyohacho Mohaivojibo Jesucristoco agaijitimo imitino iicaqui.

Jaanoti Mohaivojibo, mojaa disaa.

²³ Jaafa amihai Mohaivojibo Jesucristo imino moonihi. ²⁴ Paryi amihaijaago galluui Cristo Jesufañodi tagaiji iicanoco. Fine.

Moocaani iijɨ **New Testament in Muinane (CO:bmr:Muinane)**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Muinane

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Muinane [bmr], Colombia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Muinane

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

ee143c59-0697-5cd3-8fac-4f9da98f0b30